

Vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuukselvitys Patastenmäen koululle

sekä 3.-luokkalaisten liikennekasvatusoppitunnit

Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

Ohjaava opettaja:

Nina Karasmaa

Yhteistyökumppanit:

Patastenmäen Tiilikoulun 3A- ja 3B-luokkien oppilaat

Luokanopettajat Perttu Vuoltee ja Terhi Nikkola

Rehtori Eija Lohilahti

Liikenneturvan koulutusohjaaja Olli Lehto

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

SISÄLLYSLUETTELO

Vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys Patastenmäen koululle.....	1
1. Projektin esittely	1
1.1 Projektin tarkoitus.....	1
2. Työskentelymenetelmät	2
2.1 Patastenmäen koulun rehtorin haastattelu.....	2
2.2.1 Kyselytutkimus	2
2.2.2 Tulokset kyselytutkimuksesta.....	2
2.3.1 Maastotutkimus 5.3.2015.....	5
2.3.2 Maastotutkimuksen johtopäätökset	5
2.4.1 Pienryhmätyöskentely ja vaaranpaikkoihin tutustuminen 3.-luokkalaisten kanssa	6
2.4.2 Johtopäätökset	6
3. Kooste vaaranpaikoista ja niiden parannusehdotukset.....	7
3.1 Erköyläntien itäosan suojatiet sekä Patastenmäen koulun alueen ajonopeudet.....	7
3.1.2 Parannusehdotukset	8
3.2 Erköyläntien kiertoliittymä ja oppilaiden käyttämä oikopolku	9
3.2.2 Parannusehdotukset	10
3.3 Patastenmäen koulun piha-alue sekä hiekkatie koulun ja Erköyläntien välissä	10
3.3.2 Parannusehdotukset	11
3.4 Patastenmäentien lenkki koulun ympärillä ja havaintoja Uhkolan kioskilta	12
3.4.2 Parannusehdotukset	13
3.5 Impivaarantien ja Erköyläntien risteys ja koulun saattoliikenne	14
3.5.2 Parannusehdotukset	15
4. Liikennekasvatusoppitunnit 8.4.2015	16
4.1 Liikennesäännöt ja –merkit.....	16
4.2 Kävely.....	16
4.3 Pyöräily.....	17
4.4 Näkyvyys	17
5. Loppulauselma	18
6. Liitteet	18
6.1 Kyselytutkimuksen kyselylomake	18
6.2 Kyselytutkimukseen vastanneiden vastausten yhteenveto	18
6.3 Ryhmien tuottamat vaarapaikkakartoitukset ja niiden parannusehdotukset	18
6.4 Oppituntimateriaalidiasarja ja diplomipohja oppilaille	18
7. Lähteet.....	18
7.1 Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan koulutusohjelman 1. vuosikurssin opiskelijat ..	18
7.2 Kuvat	18

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

Vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys Patastenmäen koululle

1. Projektin esittely

Saimme projektikohteeksemme Riihimäen kaupungin turvallisuustyöryhmältä Patastenmäen koulun vaaranpaikkakartoitus- ja liikenneturvallisuusselvityksen. Tilaajan edustajana ja yhteyshenkilönä toimi Patastenmäen koulun rehtori Eija Lohilahti ja projektimme ohjaajavana opettajana toimi Hämeen ammattikorkeakoulun Liikennealan koulutuspäällikkö Nina Karasmaa. Liikenneturvallisuusprojektimme kohderyhmänä ja avustajina toimivat Patastenmäen Tiilikoulun 3.-luokkien oppilaat opettajiensa Perttu Vuolteen ja Terhi Nikolan johdolla.

kuva 1, Patastenmäen koulu

1.1 Projektin tarkoitus

Tarkoituksenamme oli selvittää vaaranpaikat Patastenmäen tiilikoulun alueella, suunnitella kyseisiin kohteisiin parannusehdotukset sekä pitää koulun 3.-luokan oppilaille liikennekasvatusaiheinen oppitunti 8.4.2015 tutkimustemme ja tekemiemme havaintojen pohjalta.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

2. Työskentelymenetelmät

Jakauduimme kuuteen pienryhmään, joista viisi keskittyi erityisesti vaaranpaikkakartoituksen tekemiseen ja niitä koskeviin parannusehdotuksiin sekä yksi ryhmä liikennekasvatusoppitunnin suunnitteluun ja pitoon.

Jokainen ryhmä osallistui projektin suunnitteluun ja toteutukseen, kyselytutkimuksen laatimiseen, aamuruuhkan ja saattoliikenteen seurantaan Patastenmäen Tiilikoulun lähialueilla maastotutkimuspäivänämme 5.3.2015 sekä oppilaiden kanssa vaaranpaikkoihin tutustumiseen kyseisenä päivänä.

Yksi ryhmä toteutti kyselytutkimuksen, maastokäynnin ja pienryhmäesitysten pohjalta liikennekasvatusoppitunnin sekä toimi yhteyshenkilönä HAMKin opiskelijoiden ja Patastenmäen koulun välillä.

Patastenmäen Tiilikoulun 3.-luokan oppilaat toimivat projektissa avustajina maastokäynnillämme 5.3.2015, tekemämme kyselytutkimuksemme kohderyhmänä sekä liikennekasvatusoppituntimme yleisönä luokanopettajiensa johdolla.

2.1 Patastenmäen koulun rehtorin haastattelu

Liikennekasvatuspienryhmä teki haastattelun rehtori Eija Lohilahdelle 10.2.2015 tilaajaosapuolen intressien selvittämiseksi ja Patastenmäen Tiilikoulun turvallisuusasioiden taustoittamiseksi. Rehtori kertoi Patastenmäen liikennekasvatuksen sisältyvän osaksi mm. uimahallille suuntautuvia pyöräretkiä sekä olevan osana jokapäiväistä kouluarkea. Rehtori myös kertoi vuosittaisesta saattoliikenneohjeistuksesta, jossa toivotaan vanhempien jättävän Patastenmäentien lenkin ja koulualueen vapaaksi saattoliikenteeltä. Hänen suosittelemiaan saattoliikennepaikoja ovat Uhkolan kioski ja Erkyläntien linja-autopysäkit.

2.2.1 Kyselytutkimus

Toimitimme Patastenmäen koulun rehtorille kyselylomakkeen (liitteenä) viikolla 7 ja se jaettiin 3.-luokan oppilaille kotiin täytettäväksi yhdessä vanhempien kanssa. Palautuspäivä lomakkeille oli 27.2.2015 mennessä.

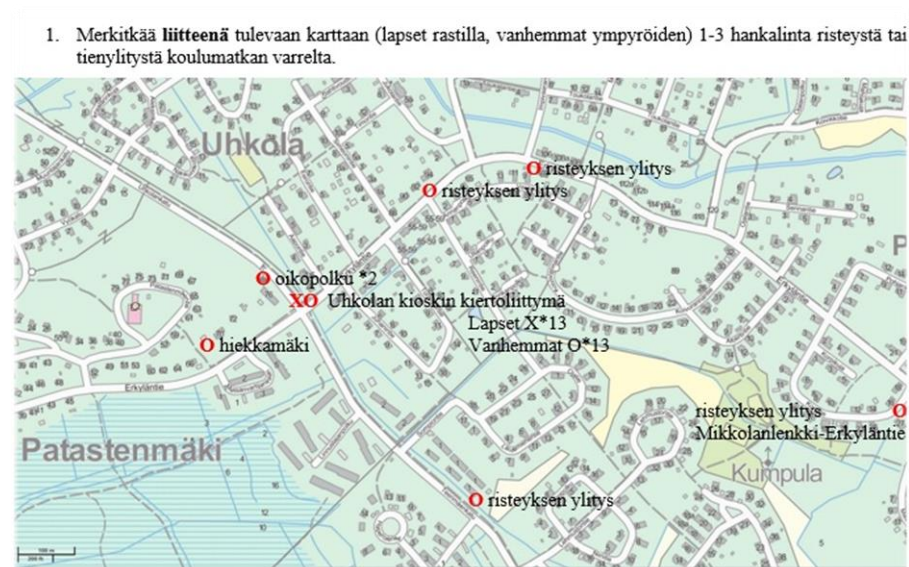
2.2.2 Tulokset kyselytutkimuksesta

Saimme annettuun määräaikaan mennessä yhteensä 36 vastausta 50 oppilaan joukosta. Vastanneista 16 oli poikia, 18 tyttöjä ja kaksi eivät olleet merkinneet sukupuoltaan.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

Kyselytutkimuksen perusteella ilmeni seitsemän erilaista vaaranpaikkaa, joista sekä oppilaiden että vanhempien mainitsemista vaaranpaikoista kärkisijan vei Uhkolantien – Erkyläntien uusi kiertoliittymä. Lisäksi Erkyläntien tienylityksissä koettiin epävarmuutta, (1) ja muutama suojatie mainittiin erityisesti (*kuva alla*).

Kuva 1b. Kyselytutkimuksessa esille nousseet vaaranpaikat

Sekä vanhemmat että oppilaat saivat kuvata hankalaa risteystä myös sanallisesti ja vastauksista ilmeni, että Erkyläntien liikenne koettiin vilkkaana. Lapsilla mainittiin olevan puutteita liikennesääntöjen ja etuajo-oikeuksien tuntemisessa uudessa kiertoliittymässä, mutta erityishuomion saivat alueella liikkuvat piittaamattomat autoilijat. Ajoneuvoilla koettiin olevan suuria ajonopeuksia sekä piittaamattomuutta kävelijöitä ja pyöräilijöitä kohtaan suojateilla. Autoilijat eivät pysähdy tai anna tietä eivätkä käytä vilkkua ympyrästä poistuessaan. Lasten on lisäksi hankala hahmottaa ajoneuvojen ajolinjoja sekä risteysalueella koettiin olevan huono valaistus (*Taulukko 1*).

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

Muuten kyselytutkimuksen mukaan oppilailla oli liikenneturvallisuusasiat omasta mielestään hallinnassa, mutta kertausta toivottiin liikennesäännöistä ja liikennemerkeistä erityisesti vanhempien taholta (Taulukko 1).

Vanhempien toiveet liikennekasvatustunnin aiheiksi (Taulukko 2).

Vanhempien toiveet liikennekasvatustunnin aiheiksi

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

2.3.1 Maastotutkimus 5.3.2015

Suoritimme maastotutkimusta Patastenmäen koulun lähialueilla sekä Erkyläntiellä torstaina 5.3.2015 klo 7.30 -11.00 välisenä aikana.

Tutkimuskohteina olivat lasten liikkuminen, koulumatkan sujuvuuden seuranta, lasten turvalaitteiden käyttö; kuten pyöräilykypärän, heijastinten ja pyörän valot, autoilijoiden käyttäytymisen seuranta, ajonopeuksien mittaaminen tutkalaitteella sekä Patastenmäen Tiilikoulun saattoliikenne.

Kuva 2, Erkyläntien ajonopeuksien maastoseuranta 5.3.2015 lasertutkalla

2.3.2 Maastotutkimuksen johtopäätökset

Tutkimuspäivänä lapset osasivat kulkea koulumatkansa turvallisesti liikennesääntöjä sekä erityistä varovaisuutta noudattaen. Autoilijoiden käyttäytymisessä havaittiin puutteita, sillä 40 km/h -nopeusrajoitusta Erkyläntiellä ei noudatettu. Lisäksi saattoliikennettä oli Patastenmäen koulun rehtorin ohjeiden vastaisesti Patastenmäentien lenkissä (kuva alla).

Kuva 3, Saattoliikenne

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

2.4.1 Pienryhmätyöskentely ja vaaranpaikkoihin tutustuminen 3.-luokkalaisten kanssa

Liikennekasvatuspienryhmämme valmisteli 3.-luokkalaistilaisille maastokäynnin heidän kyselytutkimuksissa mainitsemiinsa vaaranpaikkoihin yhdessä Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan opiskelijoiden kanssa. Pienryhmissä oli viisi 3.-luokkalaista ja vähintään kaksi HAMK:in opiskelijaa. Patastenmäen koulun 3.-luokkalaistilaisilla oli mahdollisuus esitellä omia koulumatkojensa vaaranpaikkoja. Maastokäynnillä jokainen ryhmä pääsi kulkemaan Erkyläntien kiertoliittymässä valvotusti aikuisopiskelijan kanssa, ylittämään matkalla vähintään yhden suojatien sekä kulkemaan joko koulun viereisen hiekkatien tai Patastenmäentien reitin koululle.

Kuva 4, Pienryhmät tutustumassa koululaisten vaaranpaikkoihin

Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijat havainnoivat 3.-luokkalaisten liikennekäyttäytymistä, yhdessä liikkumista ja suojateiden ylitystä tarkoituksenaan mahdollisimman vähän puuttua heidän liikennekäyttäytymiseensä.

2.4.2 Johtopäätökset

Lasten liikennekäyttäytyminen oli johdonmukaisempaa ja ennakoivampaa seurattessamme heidän aamuista koulumatkaansa klo 7.30 - 9.15 välisenä aikana kuin aikuisten ja kavereiden kanssa liikuttaessa. Osa lapsista käyttäytyi oletettua huolellisemmin vieraan aikuisen läsnä ollessa, mutta osa intoutui leikkimään ja juoksentelemaan opettajan valvovan silmän puuttuessa. Lapsilta saimme tietoomme Uhkolantieltä Patastenmäen Tiilikoululle johtavan oikopolun, jota osa lapsista käytti reittinä myös koulumatkoillaan.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

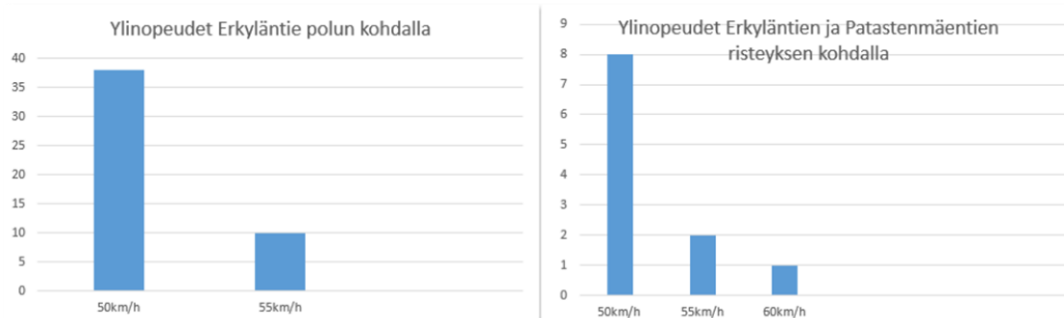
3. Kooste vaaranpaikoista ja niiden parannusehdotukset

3.1 Erkyläntien itäosan suojatiet sekä Patastenmäen koulun alueen ajonopeudet

Ryhmän jäsenet Mikko Eerikäinen, Tomi Vasiljev, Miikka Hara, Harri Pakarinen ja Jonne Tuominen

Ryhmän osa-alueena olivat Erkyläntien itäpään liikenneturvallisuusasiat. Ryhmä seurasi koululaisten koulumatkaliikkumista sekä autoilijoiden käyttäytymistä ja nopeuksia ko. ajankohtana.

Maastotiedustelun yhteydessä 5.3.2015 ryhmä kiinnitti erityistä huomiota ajoneuvojen liian suuriin tilannenopeuksiin. Ajonopeuksia tarkkailtiin opiskelijoiden toimesta lasertutkalla ja tutkaajien lausunnon mukaan joka kolmas ajoi vähintään 50km/h, vaikka alueella vallitsee 40km/h nopeusrajoitus.

Taulukko 3 ja 4, Lasertutkalla mitatut ajonopeudet 5.3.2015 klo 7.30 - 9.00

Tarkkailun kohteena olevalla Erkyläntien tieosuudella oli viisi potentiaalista vaarapaikkaa sekä huonokuntoiset bussipysäkit. Ryhmä kiinnitti huomiota monien suojatiemaalauksien erittäin huonoon kuntoon. Liikennemerkkien heijastinpinnat olivat myös huonossa kunnossa. Ryhmä havaitsi myös Erkyläntien katuosuuden pientareiden talvikunnossapidon huonon tason, jonka seurauksena autoilijat eivät välttämättä huomaa pienikokoisia koululaisia lumikasojen takaa.

Kuva 5, Erkyläntiellä oleva huonokuntoinen hidastetöyssi Tammiston-tien risteyksessä

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuukselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

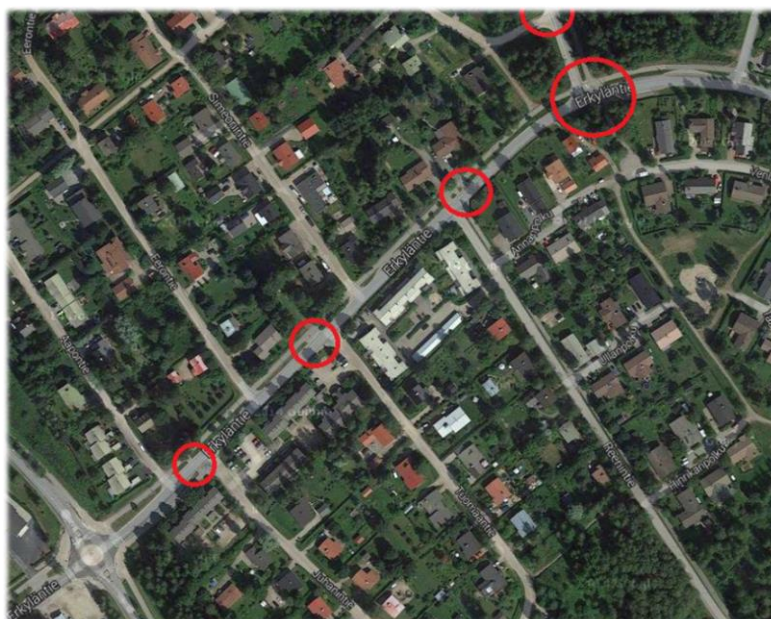
13.4.2015

3.1.2 Parannusehdotukset

Liikenneturvallisuutta lisäävät parannusehdotukset Erkyläntien suojateilla ovat talvikunnossapidon parantaminen, liikennemerkkien kunnossapidon parantaminen, hidastetöyssyjen lisääminen ja jo olemassa olevan töyssyn korjaaminen. Lisäksi suojateiden sijoittelun uudelleen miettimisellä voisi parantaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden sekä koko alueen turvallisuutta.

Virkavallan tulisi tehostaa nopeusvalvontaa alueella sekä näkyvällä läsnäolollaan rauhoittaa liikennettä. Riihimäen kaupungin teknisellä lautakunnalla on jo ollut suunnitelmia Erkyläntien länsipään liikenteen rauhoittamiseksi ja aiheesta on tehty mm. Hämeen Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö *Erkyläntien kehittämissuunnitelma*. Ajankohdaksi muutoksille on mainittu Riihimäen kaupungin teknisen lautakunnan pöytäkirjoissa Uhkolantien ja Uusi Karhintien kiertoliittymän valmistuksen jälkeinen ajankohta.

Teerimäentielle ja Erkyläntien itäpäähän suojateiden yhteyteen olisi syytä miettiä hidastetöyssyjä.

Kuva 6, Erkyläntiellä olevia suojateita, joiden talvikunnossapito tai muu kunto on erityisen huonoa ja minne hidastetöyssyjä kaivattaisiin (kuva:GoogleMaps)

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuukselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

3.2 Erkyläntien kiertoliittymä ja oppilaiden käyttämä oikopolku

Ryhmän jäsenet olivat Niklas Ojala, Jaakko Kärnä, Jesse Marttila, Henri Käki ja Rico Tammisto

Ryhmän kohdealueena olivat Erkyläntien kiertoliittymä sekä oppilaiden käyttämän oikopolun liikenneturvallisuuksasiat. Maastokäynti ja pienryhmässä tutustuminen vaaranpaikkoihin osoitti, että Erkyläntien kiertoliittymässä on suuret ajonopeudet ja autoilijan on helppo ajaa kiertoliittymän lävitse hidastamatta ajonopeutta.

Ryhmän tekemien havaintojen mukaan lapset eivät välttämättä kulje suojateiden yli, vaan oikovat ajoradan kautta. Lisäksi he eivät huomioi kavereidensa kanssa kulkiessa on liikennettä tarpeeksi sekä jäävät osalta autoilijoista huomioimatta.

Kuva 7, Erkyläntien kiertoliittymä

Tutustuminen lasten koulureitteihin pienryhmässä toi ilmi myös lasten käyttämän oikopolun käytön koulumatkoilla. Reitti on erityisen vaarallinen Uhkolantien puolella, missä ei ole suojatietä oikopolun alulle. Ajoneuvojen vauhti Uhkolantiella on suurin koko tarkastelualueemme sisäisistä, taajamanopeusrajoitus 50km/h, ja Erkyläntien kiertoliittymästä lähtiessään moni auto myös kiihdyttää tehtyjen havaintojen mukaan suuriinkin nopeuksiin.

Koska Erkyläntien ajonopeudet kohosivat maastokäynnillämme 40km/h – nopeusrajoituksesta huolimatta jopa yli 60km/h – ajonopeuksiin, on oletettavaa että saman suuruksia nopeuksia olisi mitattavissa myös Uhkolantiella.

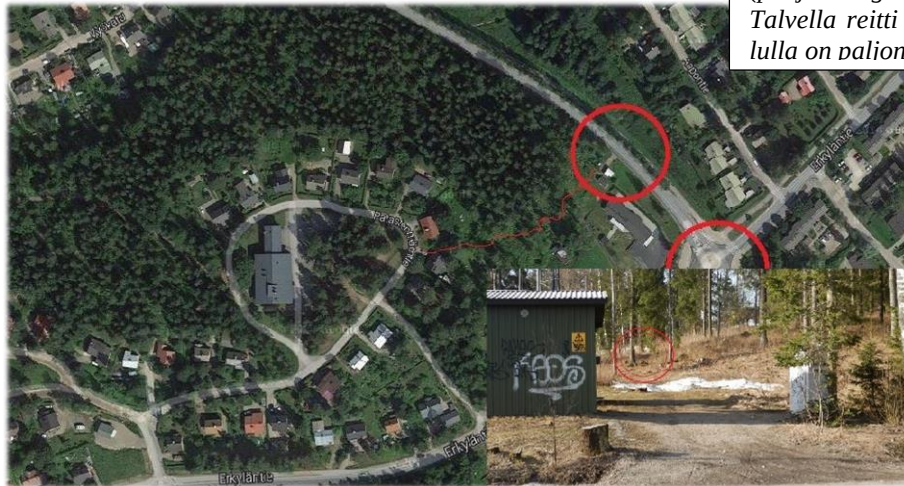
Uhkolantie kaartaa Erkyläntieltä kaupunkiin päin ajettaessa sekä jyrkkenee mäeksi, joten pienten koululaisten näkyvyys ajoneuvosta voi olla hankalaa. Myös

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys

13.4.2015

Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

suojaiteiden puuttuminen lasten käyttämästä ylityskohdasta vaarantaa lasten liikenneturvallisuutta, sillä autoilija ei millään osaa ennakoida lasten liikkuvan tien ylitse.

Kuvat 8 ja 9, Oikopolun sijainti kartalla (pohja GoogleMaps)
Talvella reitti on todella liukas sekä polulla on paljon kantoja ja kiviä.

3.2.2 Parannusehdotukset

Kiertoliittymän turvallisuutta saisi parannettua kiertoliittymän korottamisella joksaisesta ajosuunnasta. Uhkolantien ja Teerimäenkadun puolilla korotusta ei nyt ole. Halvempi vaihtoehto korotukselle on töyssyt Uhkolantielle ja Teerimäenkadulle. Lisäksi nopeusrajoitusten laskeminen Uhkolantiella olisi perusteltua tarkastelualueemme yhtenäisyyden ja liikenneturvallisuuden kannalta.

Lapsia tulee myös opastaa kiertoliittymässä liikkumisesta. Nämä 3.-luokkalaisten saivat liikennekasvatusopitunnin 8.4.2015 Hämeen ammattikorkeakoulun puolesta.

Oikopolun liikenneturvallisuutta voisi parantaa varoittamalla autoilijoita lapsista Uhkolantiella ennen Erkyläntien kiertoliittymää Lapsia liikenteessä – liikenne-merkillä. Lisäksi ryhmä pohti voisiko oikopolun muuttaa kevyenliikenteen väyläksi ja tehdä Uhkolantielle suojatien.

3.3 Patastenmäen koulun piha-alue sekä hiekkatie koulun ja Erkyläntien välissä

Ryhmän jäsenet olivat Joel Peiponen, Janne Mörttinen, Niko Forsell, Suvi Poikeus ja Topi Jormalainen. Ryhmä keskittyi Patastenmäen Tiilikoulun välittömän läheisyyden liikenneturvallisuusasioihin, kuten piha-alueeseen ja Erkyläntielle johtavalle hiekkatielle.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys

13.4.2015

Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

Kuva 10, Erköyläntieltä koululle johtava hiekkatie

He miettivät koulun piha-alueen liikenneturvallisuutta ja sen mahdollisia parantamistoimenpiteitä. Koulun sijainnin puolesta Patastenmäentien lenkki koetaan turvallisena, mutta muutamia huomioita maastokäynnin ja saattoliikenneseurannan aikana ilmeni, kuten mahdollinen läpiajo koulun pihan poikki. Erköyläntieltä Patastenmäen tiilikoululle johtava hiekkatie on jyrkkä eikä hiekkatiellä ole minkäänlaisia esteitä suoraan autotielle tai suojatielle ajettaessa. Tilan nopeudet saattavat yltyä mäessä jopa hengenvaarallisiksi, jos lapsi pääsee laskeutumaan mäkeä alas jarruttamatta suojatielle ja yllättämään autoilijan tai lapsi ajaa kovalla vauhdilla kevyenliikenteen väylälle ja törmää kävelijään tai toiseen pyöräilijään.

3.3.2 Parannusehdotukset

Kulku koulun piha-alueen läpi tulisi ehdottomasti kieltää (kuva 11). Näin ollen koulun piha-alueelle suuntautuva liikenne saataisiin minimoitua, mutta esimerkiksi esteettömyyttä vaativien koulukyyditettävien saatto koulun pihaan olisi silti turvallista.

Kuva 11, Läpiajo kielletty koulun pihaan ajettaessa sekä sulkuportti sijoitettuna hiekkatien päähän, pohja Riihimäen kaupungin Internet-sivut

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys

13.4.2015

Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

Hiekkatien osalta tärkeää olisi saada Erkyläntien puoli ja suojatie turvallisemmaksi. Sulkujen laittaminen hiekkatien alapäähän olisi yksi mahdollisuus, mutta myös se voi olla riskitekijä mäkeä ajattaessa. Myös valaistukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota talviaikaan, että se on hiekkatiellä riittävää ja tarkoituksenmukaista. Välkkyvalot suojatien kohdalla pylväässä varoittaisi autoilijoita vaaroista.

3.4 Patastenmäentien lenkki koulun ympärillä ja havaintoja Uhkolan kioskilta

Ryhmän jäsenet olivat Kirsi Kangasmaa, Mira Linna, Sami Suninen, Matias Härme ja Mikko Vähäkuopus. Ryhmän tarkastelualueena olivat Patastenmäentien lenkki koulun ympärillä sekä Erkyläntien kiertoliittymän alueen havainnot torstaina 5.3.2015.

Kuva 12, Patastenmäentien lenkki ja suojatie koulun takana

Maastokäynnin havainnot aamuliikenteessä 5.3.2015 osoittivat ryhmälle, että lapset liikkuvat Uhkolan kioskin kiertoliittymän suojateiden lähellä varovaisesti, eivätkä uskalla ylittää niitä kovin rohkeasti. Patastenmäentien lenkin liikennemäärät tarkasteluajankohtana olivat melko pieniä, joten suurempia ruuhkia ei saatto-liikenteessä ollut.

Maastokäynnin aikana lapset kulkivat joko yksin tai kaverin kanssa rinnakkain, mutta keskittyivät liikenteeseen pääosin hyvin. Suurimmalla osalla lapsista oli selkeästi heijastimet ja pyöräilevillä kypärät.

Ryhmän tarkastelema Patastenmäentien lenkki koulun ympärillä on tällä hetkellä kaksisuuntainen ja kapea. Tien varrella on koulun lisäksi omakotitaloja. Kapealla tiellä vaarana ovat kohtaamisonnettomuudet ja läheltä piti – tilanteet. Koulun piha ei ole kokonaisuudessaan aidattu, joten lasten autonallejäämisriski on yllättävien

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

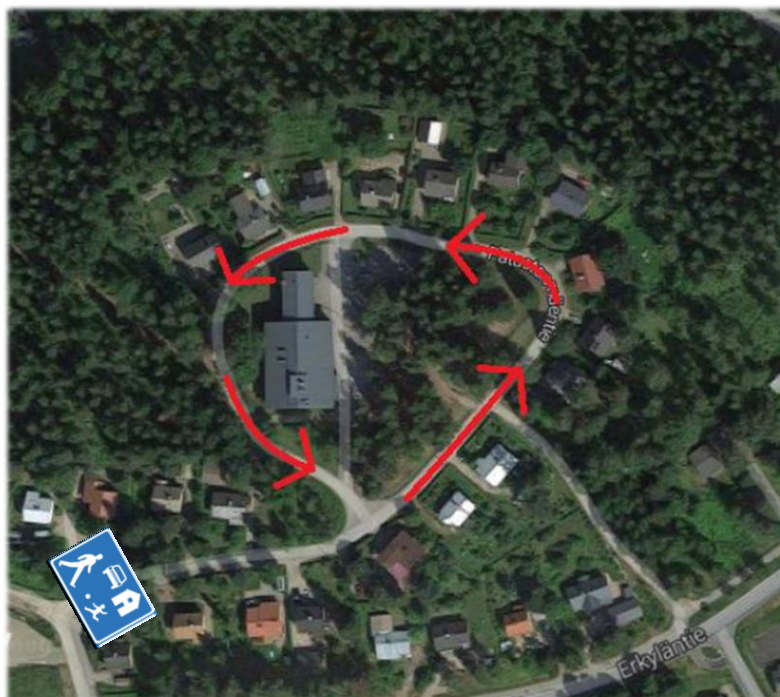
tilanteiden sattuessa alueella suuri. Esimerkiksi maastokäynnillämme tielle lentänyt pallo sai koululaisen juoksemaan aivan yllättäen tielle.

3.4.2 Parannusehdotukset

Ryhmän mielestä Patastenmäentien lenkin muuttaminen yksisuuntaiseksi ja pihakatu-liikennemerkkien lisääminen koulun ympäristöön olisi yksinkertaisin turvallisuutta parantava seikka.

Kohtaamisonnettomuuksien riski pienisi huomattavasti, eikä autoilijoiden tarvitsisi miettiä väistämisvelvollisuusasioita. Lisäksi pihakatu-liikennemerkkin (nro.573) lisääminen Patastenmäentien ja Pietiläntien risteykseen rauhoittaisi ajonopeuksia Patastenmäentien päässä 20km/h. Kustannukset muutoksiin eivät olisi suuria, kun tarvitsisi hankkia vain noin muutamia liikennemerkkejä.

Ryhmä kuitenkin kyseenalaisti pihakatu-merkin tehokkuutta harvaan asutulla Patastenmäentiellä.

Kuva 13, Patastenmäentien lenkki yksisuuntaisena, pohja GoogleMaps

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

3.5 Impivaarantien ja Erkyläntien risteys ja koulun saattoliikenne

Ryhmän jäsenet olivat Henri Rauhala, Drenit Mulaj, Aapo Kupsala, Juuso Salmesvuori ja Karri Karjalainen. Heidän tarkastelukohteenaan oli kyselytutkimuksessa kertaalleen mainittu Impivaarantien ja Erkyläntien risteys sekä koulun saattoliikenne.

Ryhmä havainnoi saattoliikennettä maastokäynnillä 5.3.2015 ja huomasi useiden vanhempien jättävän oppilaat rehtorin ohjeistuksen vastaisesti Patastenmäentien päähän. Saattoliikennettä tapahtuu myös Erkyläntien bussipysäkillä sekä Pietilänkadun ja Patastenmäen risteyksessä

Kuva 14, Erkyläntien bussipysäkki, johon saattoliikenne on tällä hetkellä ohjattu

Kuva 15, Saattoliikenneaikaan suoritettu jätekuljetus

Impivaarantien ja Erkyläntien risteyksestä oli mainittu useassa kyselytutkimusvastauslomakkeessa, että risteysalueen näkyvyys autoilijalle on heikko, mikä tekee suojatien ylityksen kävelijälle ja pyöräilijälle vaaralliseksi. Maastokäynnillä kohteen vaaranpaikaksi havaittiin yksityisomistuksessa olevan pihan pensasaita, joka heikentää kävelijöiden ja pyöräilijöiden näkyvyyttä Erkyläntien suojatiellä.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

3.5.2 Parannusehdotukset

Ryhmän mielestä saattoliikenneasiaan tulisi kiinnittää erityisesti huomiota. Mikäli saattoliikenne halutaan koulua, vanhempia ja lähialueen liikennettä palvelevaksi kokonaisuudeksi, tarvitsee Patastenmäen Tiilikoulun alueelle tehdä rakenteellisia muutoksia. Yksi vaihtoehto saattoliikennepaikoiksi olisivat Patastenmäen koulun piha-alueen viereen tehtävät pysäköintiruudut.

Kuva 16, Saattoliikenteen pysäköintiruudut Patastenmäen Tiilikoululla, pohja GoogleMaps

Jos Patastenmäentien ja koulun välittömän läheisyyden rauhoittaminen halutaan ensisijaiseksi toimenpiteeksi, tulisi Erkyläntieltä varata pysäköintiruudut saattoliikenteelle.

Kuva 17, Saattoliikenteelle sopiva linja-autopysäkin kaltainen sopiva alue pysäköintiruuduille, josta lapsi pääsisi turvallisesti kävellen koulun pihaan, pohjakuva GoogleMaps

Lisäksi Patastenmäen koulu voisi järjestää tempauksia hyötyliikunnasta ja koittaa saada oppilaiden vanhemmat kiinnittämään huomiota tätä kautta kasvaneeseen saattoliikennetarpeeseen.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuus selvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

4. Liikennekasvatusoppitunnit 8.4.2015

Liikennekasvatusryhmään kuuluivat Hämeen ammattikorkeakoulusta opiskelijat Mirella Bitter, Toni Hanka, Elina Lämsä ja Lilli Uusimaa. Ryhmä toimi yhteyshenkilöinä Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja Patastenmäen koulun välillä sekä vastasi pääosin 3.-luokkalaisten pienryhmien organisoinnista maastokäynnillä 5.3.2015.

Ryhmä suunnitteli muiden pienryhmien tekemien havaintojen, johtopäätösten ja parannusehdotusten sekä kyselytutkimusvastausten pohjalta liikennekasvatusoppitunnit Patastenmäen koulun 3.-luokkien oppilaille 8.4.2015.

4.1 Liikennesäännöt ja –merkit

Osa-alue piti sisällään tärkeimmät koulumatkaan liittyvät liikennemerkkit sekä muistutti jo koulussa opituista liikennesäännöistä. Oppilaat vaikuttivat vastaanottavaisilta, innostuneilta sekä osallistuivat aktiivisesti opetukseen. He tuntuivat osaavan jo tärkeimmät kävelyyn ja pyöräilyyn liittyvät säännöt, mutta kaipasivat asioista säännöllistä kertausta.

4.2 Kävely

Osa-alue kiinnitti erityistä huomioita kävelijöiden vastuisiin liikenteessä sekä käsittelee oppilaiden koulumatkan oikopolun käyttöä. Pyrimme painottamaan jokaisen liikenteessä kulkijan omaa vastuutaan liikenneturvallisuudesta, jotta oppilaiden koulumatkat sujuisivat yhä entistä turvallisemmin sekä painotimme Uhkolan tieltä lähtevän oikopolun olevan turvaton. Mainitsimme myös pihapelien ja ennestään tuttujen alueiden vaaroista.

Kuva 18, Diasarjan pihapelikalvo

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja turvallisuusselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

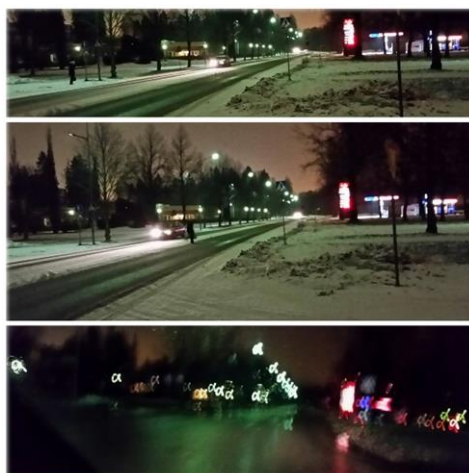
13.4.2015

4.3 Pyöräily

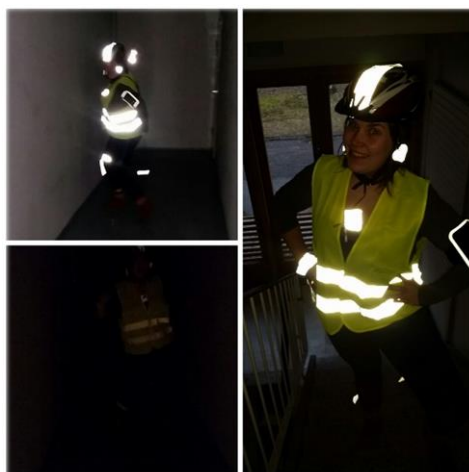
Pyöräilyn osalta painotimme turvavarusteiden kuten pyöräilykypärän, jarrujen ja valojen kunnosta sekä varmistimme pyöräilysääntöjen ja – velvollisuuksien tietoisuudesta.

4.4 Näkyvyys

Näkyvyyden osalta keskityimme heijastimen ja huomioliivien käyttöön ja havainnollistimme usein eri tavoin, miten lapset oman näkyvyytensä varmistamisella parantavat myös muuta liikenneturvallisuutta. Näytimme erilaisia valokuvia ja herättelimme huomaamaan, että vaikka autoilijalla onkin ajovalot, se ei takaa kävelijän tai pyöräilijän näkyvyyttä, vaan että heijastava pinta ja valot ovat ainoa tae näkyvyyden varmistamiseksi.

Kuvat 19-21, Riihimäen Sakonkadun suojatie. Kuvasarja havainnollistaa sitä, että ilman heijastinta kävelijä katoaa pimeyteen. Ylimmässä kuvassa kävelijä odottaa suojatien reunassa ennen tien ylitystä. Keskimmäisessä kuvassa kävelijä ylittää tien suojatiellä. Alin kuva on otettu auton ratin takaa samasta kohdasta seuraavana päivänä sateella.

Kuvat 22-24, Heijastimien näkyvyyden havainnollistaminen. Oman heijastintesterin voi tehdä pimeässä rappukäytävässä/kellarissa taskulampun tai kameran salaman avulla.

Patastenmäen Tiilikoulun vaaranpaikkakartoitus- ja
turvallisuukselvitys
Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijat

13.4.2015

5. Loppulauselma

Patastenmäen koulun lähialueiden, Erkyläntien ja Patastenmäentien liikenneturvallisuus ovat erittäin ajankohtainen ja tärkeä aihe Riihimäen itäisellä alueella, johon uutta asutusta ja kaavoitettuja tontteja on viime vuosien aikana tullut paljon. Liikennemäärät ovat silmämääräisesti lisääntyneet ja kuljettajien ajokäyttäytymisen ja -nopeudet alueella ovat hälyttäviä.

Meidän Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan 1. vuosikurssin opiskelijoiden mielestä Riihimäen kaupungin tulisi ehdottomasti panostaa liikenneturvallisuuksien alueilla, joissa on perusopetuksen koulumatkalaisia. Lisäksi vanhempien tulisi pohtia omaa ajokäyttäytymistään ja esimerkiksi sitä, pahentavatko he aiheuttamalla saattoliikenteellään Patastenmäen koulun liikenneturvallisuutta.

6. Liitteet

6.1 Kyselytutkimuksen kyselylomake

6.2 Kyselytutkimukseen vastanneiden vastausten yhteenveto

6.3 Ryhmien tuottamat vaarapaikkakartoitukset ja niiden parannusehdotukset

6.4 Oppituntimateriaalidiasarja ja diplomipohja oppilaille

7. Lähteet

7.1 Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan koulutusohjelman 1. vuosikurssin opiskelijat

Mirella Bitter
Mikko Eerikäinen
Niko Forsell
Toni Hanka
Miikka Hara
Matias Härme
Topi Jormalainen
Kirsi Kangasmaa
Karri Karjalainen
Aapo Kupsala
Henri Käki
Jaakko Kärnä
Mira Linna
Elina Lämsä
Jesse Marttila

Janne Mörttinen
Drenit Mulaj
Niklas Ojala
Harri Pakarinen
Joel Peiponen
Suvi Poikkeus
Henri Rauhala
Sami Suninen
Juuso Salmesvuori
Rico Tammisto
Jonne Tuominen
Lilli Uusimaa
Tomi Vasiljev
Mikko Vähäkuopus

7.2 Kuvat

Mirella Bitter
Mikko Eerikäinen/Tomi Vasiljev
Kirsi Kangasmaa
Aapo Kupsala
Elina Lämsä
Jonne Tuominen
GoogleMaps
Riihimäen kaupunki
paikkatietoikkuna.fi

kuva 3, taulukot 1 ja 2
kuvat 5 ja 9
kuvat 10 ja 11
kuvat 12 ja 13
kuvat 1, 2, 4, 5 ja 16 - 24
taulukot 3 ja 4
kuvat 8, 13, 16 ja 17
kuva 11
kuva 1b